

Agroeca dentigera

Kärrmånspindel

Spindeldjur, Spindlar

NE

NA

LC

DD

NT

VU

EN

CR

RE

Starkt hotad (EN)
B1ab(iii)+2ab(iii)

Klass: Arachnida (spindeldjur), **Ordning:** Araneae (spindlar), **Familj:** Liocranidae (månspindlar), **Släkte:** *Agroeca*, **Art:** *Agroeca dentigera* - kärrmånspindel Kulczyński, 1913 **Synonymer:**

Kännetecken

En relativt stor spindel med en kroppslängd på 4–6 mm. Framkroppen gulbrun med fyra mörkare strimmor på varje sida. Bakkroppen rödbrun, sidorna med svagt mörka fläckar. Artbestämning kräver noggrann undersökning av kopulationsorganen, se Almquist (2006). Honan känns igen på det specifikt hjärtformade könsfältet, hanen på parningsorganets apofyser.

Utbredning och status

De svenska fynden är gjorda i Skåne och utgörs av en hona funnen 1976 i Klagshamn, söder om Malmö samt 4 hanar och 3 honor från ett kärr på f.d. Norra campingplatsen i Lomma, funna 1990–1992. Arten eftersöktes 2004 i Lomma, men återfanns ej. Arten är endast känd från enstaka lokaler i Europa. Den beskrevs från en hona påträffad i södra Ryssland. Det andra fyndet gjordes så sent som 1967 i närheten av Bremen i norra Tyskland. Senare har arten påträffats på ett fåtal lokaler i Rumänien, England, Belgien, Berlin, Litauen och södra Finland.

Ekologi

Alla fynd av arten har gjorts i eller nästan genomvåta miljöer. Klagshamnsfyndet gjordes i en driftvall av våta vassrör på en smal havsstrandsremsa tätt intill en hästbetad låglänt och fuktig strandäng. Fynden i Lomma är gjorda på eller i tuvor av bunkestarr, *Carex elata*. Exemplaren från södra Ryssland och Bremen togs i mattor av vitmossor, *Sphagnum* liksom ett av fynden från Rumänien, som gjordes en meter ned i torven. Det andra fyndet från Rumänien är i vass. Fynden från Berlin är såväl i partier med bladvass som i sådana med starr. I Belgien togs arten på en blåtåtel-ljunghed som angränsade till en sankmark med *Sphagnum*. Det finska fyndet är från en mosse. Arten verkar behöva fuktiga växtrester att leva i. Mycket tyder på att den fordrar täta ansamlingar av växter, såsom starrtovor eller vasshögar, och en tät och våt mossmatta. Biotopen bör även vara solbelyst. Troligen håller sig arten gömd inne i täta växtsamlingar om dagen för att, åtminstone ibland, göra vandringar på ytan av underlaget. Arten är vinteraktiv. Fynden från Lomma är gjorda i oktober-april.

Hot

Dess sällsynthet och stora miljökrav gör den extra sårbar för miljöförändringar. De svenska lokalerna ligger intill expanderande bostadsområden. Risk finns på sikt för utbyggnad av Klaghamnsområdet. Området i Lomma har använts som campingplats. Risk finns för exploatering av området och utfyllnad med schaktmassor har skett i anslutning till kärret 2009. Starrtuvskärret i Lomma håller dessutom på att långsamt växa igen.

Åtgärder

Om de aktuella biotoperna skall kunna bevaras måste hänsyn tas till dem vid framtida markanvändning. En viss borttagning av buskar och träd bör ske i starrtuvskärret i Lomma.

Litteratur

- Almquist, S. 2006. Swedish Araneae, part. 2. *Insect Systematics & Evolution Suppl.* 63: 285-601.
- Braun, R. 1967. *Agroeca dentigera* Kulczynski 1913, eine für Deutschland neue Clubionide. *Senck. biol.* 48: 179–181.
- Felton, C. Judd, S. & Merrett, P. 2004. *Agroeca dentigera* Kulczynski, 1913, a liocranid spider new to Britain (Araneae, Liocranidae). *Bull. Br. Arachnol. Soc.* 13 (3), 90-92.
- Jocqué, R. 1977. On the occurrence of *Agroeca dentigera* Kulczynski in Belgium (Araneae, Clubionidae). *Bull. Br. arachnol. Soc.* 4: 80–82.
- Jonsson, L.J. 2005. *Agroeca dentigera* and *Entelecara omissa* (Araneae: Liocranidae, Linyphiidae), found in Sweden. *Arachnol. Mitt.* 29: 49-52.
- Kulczynski, V. 1913. Arachnoidea I: Velitschovsky, V., *Faune du district de Walouyky du gouvernement de Woronège (Russie)*, 10: 1–30. Cracovie.
- Sterghiu, C. 1985. Fam. Clubionidae. I *Fauna Republicii Socialiste Fascicula* 4. Academia Republicii Socialiste Romania, Bucharest.
- Wunderlich, J. 1975. Dritter Beitrag zur Spinnenfauna Berlins (Arachnida: Araneae). *Sb. Ges. naturforsch. Fr. Berlin (N.F.)* 15: 39–57.

Författare

Sven Almquist 1995. Rev. Torbjörn Kronstedt 1997, Sven Almquist & Lars J. Jonsson 2002, Jonas Sandström 2010.
© ArtDatabanken, SLU 2010.